

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **C. V. S.**
nar. X, státní příslušnost Vietnam
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě **proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 21. 3. 2022, č. j. OAM-915/ZA-ZA11-HA10-2021,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
- 2. S ohledem na tvrzení samotného žalobce a po posouzení informací o zemi původu žalovaný dospěl k závěru, že není naplněn žádný z důvodů, pro které lze udělit mezinárodní ochranu. Žalobce vycestoval z Vietnamu z ekonomických důvodů v srpnu 2007, v ČR nejprve disponoval povolením k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a od roku 2015 povolením k trvalému pobytu. Posledně uvedené povolení mu však bylo v roce 2017 odňato, neboť žalobce nesložil zkoušku z českého jazyka a jazykový certifikát mu nebyl uznán. Žalobce následně podal odvolání, s nímž nebyl úspěšný. V září 2021 mu byl udělen výjezdní příkaz s platností do dne 29. 10. 2021. Dne 29. 10. 2021 žalobce

požádal o mezinárodní ochranu. Z popsaných okolností je podle žalovaného zřejmé, že důvodem žádosti žalobce byla snaha o legalizaci pobytu poté, kdy nedodržel podmínky zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

3. Z výpovědi žadatele dále vyplynulo, že si v ČR přeje zůstat, protože zde má manželku a děti. Do země původu se nechce vrátit, neboť tam nemá pracovní uplatnění. Snaha o sloučení s rodinou ani ekonomické důvody však bez dalšího nemohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, k takovému účelu slouží jiná zákonná cesta – zákon o pobytu cizinců. Ze skutkových okolností posuzované věci nevyplývá, že by neudělením mezinárodní ochrany mohly být porušeny mezinárodní závazky ČR, a to ani právo na ochranu rodinného života. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nemohou být ani důsledky pandemie onemocnění covid-19.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobce namítá, že důvodem podání jeho žádosti o mezinárodní ochranu není samoučelná snaha o legalizaci pobytu, ale snaha zabránit rozdělení rodiny v případě povinnosti žalobce vycestovat. Žalobce nesouhlasí s názorem, že otázku ochrany rodinného života legalizací pobytu nelze řešit v rámci řízení o mezinárodní ochraně. Rodinný život je chráněn čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 10 odst. 2 a čl. 32 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Správní orgány i soudy jsou povinny posoudit dopad do základních práv v každém řízení. Žalobce je přesvědčen, že hrozící zásah do jeho rodinného a soukromého života je významnou skutečností pro posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 2. 2022, č. j. 41 Az 4/2021-24, body 37 až 56.
5. Dále žalobce namítl, že ČR i ostatní státy přijímají opatření v souvislosti s epidemií onemocnění covid-19. Cizincům je tak bráněno v podávání žádostí o bytová oprávnění, nefunguje letecká doprava apod. Jedná se o mimořádné skutečnosti, které mohou žalobci v případě vycestování znemožnit vyřídit si oprávnění k pobytu prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, a znemožnit tak faktický návrat do ČR. Žalovaný bez ohledu na všeobecný stav nejistoty a nepředvídatelnosti budoucího vývoje pandemie odůvodnil své rozhodnutí tak, jako by vyřízení nového bytového oprávnění a návrat do ČR byly formalitou.
6. Žalobce má za to, že jemu i jeho rodině hrozí v případě žalobcova nuceného návratu žalobce do Vietnamu vážná újma, proto jsou podle něj splněny podmínky minimálně pro udělení doplňkové ochrany.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že zohlednil všechny žalobcem tvrzené skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o zemi původu. Žádost žalobce byla podle žalovaného zjevně účelová. Žalobce ji podal až poslední den platnosti výjezdního příkazu. Dále žalovaný zopakoval argumenty obsažené v napadeném rozhodnutí.

III. Posouzení žaloby soudem

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 12. 4. 2022; žaloba byla odeslána dne 25. 4. 2022), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem souhlasili.

9. Žaloba není důvodná.
10. Z žalobních námitek vyplývá, že žalobce nevznáší žádné argumenty, které by byly podřaditelné pod důvody podle § 12, § 13, § 14a odst. 2 písm. a) až c) či § 14 b zákona o azylu. Tvrzeň zásah do rodinného a soukromého života by ve zcela výjimečných případech mohl být relevantní pro posouzení důvodu podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, příp. humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Soud proto posoudil žalobní námitky optikou těchto dvou ustanovení.
11. Při posouzení splnění podmínek § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu soud vyšel z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně vyjádřil k výjimečným okolnostem, za nichž by bylo možné shledat, že již pouhé vycestování cizince z území by mohlo porušit jeho právo na ochranu soukromého a rodinného života, a porušit tak § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy (viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, či ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011-55).
12. Tyto výjimečné okolnosti nebyly v posuzované věci dány. Žalobce, jeho manželka i děti jsou státními příslušníky třetího státu. Článek 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně země jejich společného pobytu a umožnit jim přenést si jejich rodinný život na území daného státu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné a mnohdy nestačí ani to, že cizinec v daném státě delší dobu žije a má tam rodinný nebo soukromý život (viz např. rozsudek ze dne 6. 2. 2001, *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98, viz také např. rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Azs 276/2016-48, body 21 a 22, či usnesení NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 9 Azs 7/2011-67, nebo ze dne 3. 7. 2015, č. j. 8 Azs 83/2015-30, nebo ze dne 22. 5. 2019, č. j. 1 Azs 461/2018-32).
13. Z čl. 8 Úmluvy proto nelze dovodit povinnost respektovat volbu žalobce (a jeho rodiny) ohledně země jejich společného pobytu. Totéž platí pro čl. 7 Listiny základních práv EU, který čl. 8 Úmluvy odpovídá (viz čl. 52 odst. 3 Listiny základních práv EU), či čl. 10 (české) Listiny. Žalovaný uvažil okolnosti konkrétního případu, přičemž soud považuje jeho závěry za opodstatněné. V případě žalobce nenastaly natolik výjimečné okolnosti, že by jeho pouhé vycestování (nespojené se zákazem pobytu na území ČR) způsobilo porušení práva na respektování rodinného a soukromého života. Z žalobních tvrzení ani obsahu spisu nevyplývají žádné výjimečné okolnosti, z nichž by hrozba porušení tohoto práva vyplývala. Žalobce pouze zcela obecně uvádí, že mu v této souvislosti hrozí vážná újma, konkrétní okolnosti, jež by dokládaly povahu a intenzitu újmy, však neupřesnil.
14. V této souvislosti soud dále připomíná závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v usnesení ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008-52, podle nichž „rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle [zákona o pobytu cizinců]. Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. V takovém případě tedy není ani relevantní důvod pro to, aby správní orgán rozhodující o azylu či správní soud přezkoumávající takové rozhodnutí upřednostňoval ve smyslu čl. 10 Ústavy ustanovení stěžovatelkou uváděného článku 8 Úmluvy

o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvy o právech dítěte či jiných mezinárodních smluv zakotvujících právo na soukromý a rodinný život či základní práva dítěte před ustanoveními soudního řádu správního či zákona o azylu, neboť žádná kolize mezi těmito normami za daných okolností nenastává.“

15. K odkazu žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 41 Az 4/2021-24 zdejší soud konstatuje, že každé soudní rozhodnutí vychází z posouzení individuálních skutkových okolností (navíc nyní posuzované skutkové okolnosti nejsou srovnatelné s věcí posuzovanou v citovaném rozsudku), přičemž dílčími právními závěry jiného krajského soudu není zdejší soud vázán. Krom toho, odkazovaný rozsudek se týká zamítnutí žádosti jako zjevně bezdůvodné, neboť žadatel pocházel z bezpečné země původu, a v takových případech je otázka posouzení zásahu do soukromého a rodinného života odlišná od situace, kdy byla žádost posouzena v „běžném“ řízení.
16. Dále soud ve shodě s žalovaným zdůrazňuje, že mezinárodní ochrana je specifickým institutem sloužícím jako štít lidem, kterým hrozí v jejich vlasti pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu a neslouží k legalizaci pobytu cizinců, kteří pozbyli pobytové oprávnění (viz např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003-46, č. 18/2003 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, či usnesení ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016-59), jako tomu bylo i v nyní posuzované věci.
17. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, kdy mu byl udělen výjezdní příkaz, a poté, kdy pozbyl oprávnění k pobytu podle zákona o pobytu cizinců pro nesplnění zákonných podmínek (viz výše bod 2). Tyto okolnosti posilují závěr žalovaného, že důvodem podání žádosti žalobce byla snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Za popsané situace bylo namístě, aby žalobce řešil svou situaci v režimu zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto zákona lze zajistit i ochranu práv vyplývajících z čl. 8 Úmluvy.
18. Byť může být situace se získáním pobytového oprávnění v současné době do určité míry komplikovaná z důvodu přetrvávající pandemie onemocnění covid-19, tato okolnost sama o sobě není způsobila být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ani ji nelze považovat za jakýsi katalyzátor, který by z námitky ochrany rodinného života v situaci, která zcela zjevně nedosahuje intenzity porušení čl. 8 Úmluvy, učinil důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Jak již zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 11. 5. 2021, č. j. 45 Az 6/2021-51, bod 44, ze zákona o azylu se v důsledku komplikací způsobených pandemií onemocnění covid-19 nemůže stát všeobíhající síť zachycující situace, které by jinak měly být standardně řešeny prostřednictvím zákona o pobytu cizinců (kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením NSS ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 Azs 152/2021-68).
19. Soud si je vědom, že v důsledku opatření souvisejících s pandemií onemocnění covid-19 v minulosti nefungovalo řádně přijímání a vyřizování žádostí o pobytová oprávnění na některých zastupitelských úřadech, včetně Zastupitelského úřadu ČR ve Vietnamu (viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2021, č. j. 1 Azs 221/2021-32). Soudu je však z úřední činnosti známo, že v současné době jsou již žádosti o pobytová oprávnění žadatelů z Vietnamu běžně vyřizovány, neboť dochází k řadě zpětvzetí nečinnostních žalob z důvodu, že žalovaný již pobytové oprávnění vydal či začal činit relevantní kroky (viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 9. 11. 2021, č. j. 54 A 18/2021-35, ze dne 19. 5. 2022, č. j. 54 A 19/2022-22, a mnohé další).

20. K případné možnosti udělení humanitárního azylu soud připomíná, že na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, je možné jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných a konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí proto v tomto ohledu podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu (viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, nebo ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Žalobce neuvedl v žalobě žádné důvody, které by bylo možné považovat za důvody zvláštního zřetele hodné, a takové důvody nevyplývají ani ze správního spisu.
21. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, jeho závěr o nedůvodnosti žalobcovy žádosti je souladný se zákonem a je s ohledem na tvrzení žalobce a další skutkové okolnosti dostatečně odůvodněný.

IV. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

22. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. června 2022

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně